

людям не втрачати пильність і рятуватися від хижаків. І саме через нього люди так часто беруть у руки телефон, навіть коли їм не надходить ніяких повідомлень. Викиду кортизолу до кровоносного руслу людини спричиняє знервованість, якої людина може позбутися якщо скористається гаджетом [4].

Сьогодні практично усе населення, вчені і лікарі стурбовані проблемою - вплив мобільного телефону на організм людини. Це пов'язано з тим, що, кількість користувачів гаджетів зростає щодня, разом з тим зростає кількість базових станцій, які теж є безпосереднім джерелом випромінювання. Випромінювання від гаджетів погано впливає особливо на здоров'я зростаючого організму. Мобільний телефон знижує імунітет, може привести до розвитку ракових пухлин, відбуваються порушення генного порядку, а також погано впливає на біологічні ритми людини, порушує фази сну. Також гаджет-адикція проявляється у тому, що молодь створює справжнісіньку «гонку» за новими моделями технічних пристроїв. Заради двох-трьох нових функцій у телефоні сучасні користувачі готові віддати навіть останні гроші, аби лиш похизуватись перед друзями або знайомими новинкою. «Нова модель», «новий дизайн» – чудові поєднання слів які змушують молодь не задумуючись прагнути придбати той або інший гаджет [3].

Отже, гаджет-залежність - це стан людини, при якому гаджет стає предметом культу, без якого особистість відчуває себе неповноцінною. Надмірне користування гаджетами напевно, з часом призведе до відповідних змін у функціонуванні організму людини й сприятиме формуванню різноманітних захворювань нервово-психічної сфери. Тому проблема гаджет-залежностей, є проблемою не лише медичною, а й соціально-педагогічною і потребує особливої уваги фахівців соціально-педагогічної сфери.

Список використаної літератури:

1. Дідок О. Інтернет-залежні... : «за» і «проти» користування соціальними мережами / Ольга Дідок // День. – 2010. – 24 черв.
2. Есть ли у вас зависимость от гаджетов? - Режим доступа до ст.: <https://roscontrol.com/community/article/est-li-u-vas-zavisimost-ot-gadgetov-protestiruyte-sebya/#>
3. Камінська О.В. Інтернет-залежність як актуальна проблема сьогодення / О.В. Камінська // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Психологія і педагогіка. – 2013.
4. Комп'ютер та мобільний телефон: благо цивілізації чи небезпека для життєдіяльності людини? // Довкілля та здоров'я. – 2007. - № 3. – С. 43-44.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук Л. З. Пакушина

ДЕВІАЦІЯ ЯК РІЗНОВИД ПРАВОВОЇ ПОВЕДІНКИ ТА ОБ'ЄКТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Н. Ю. Захарчук

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Властивий філософії дискурс взаємодії особистості, культури та психологічної безпеки суспільства набуває осо-бливого сенсу і актуальність за нових конкретно-історичних умов.

Проблема дослідження полягає в необхідності докорінних реформ в економічній і духовній сферах українського суспільства, отже, вимагають не просто теоретичного пізнання людського виміру суспільного буття, а цілісного аналізу найістотнішого фактора його оновлення особистості, онтологічних основ та соціології-культурних алгоритмів її становлення і формування.

Актуальність досліджуваного питання підкреслюється ще й тим, що незважаючи на загальноживаність, поняття й проблема особистості опинилися на периферії соціологічно-гуманітарних досліджень, заповнення яких є доцільним. Те ж назріла нагальна потреба в заповненні так званих «білих плям» в сучасному, посткласичному соціально-філософському осягненні особистості як соціокультурного феномена, заснованого на критичному переосмисленні існуючої теоретичної і практичної спадщини і розумінні особистості як цілісного природно-соціального феномену, в якому «згортаються» і «розгортаються» неповторні соціокультурні характеристики як конкретного соціуму, так і людства в цілому.

«Сучасне суспільство ризику» [1, с. 33] «катастрофічне товариство» вимагає адекватного опису і пояснення. Зміна наукових парадигм – це нормальний процес розвитку науки, а не її краху, або смерті, що заслуговує некролога і реквієму. Однак, в умовах «нової непрозорості» (Хабермас) важко хоча б зрозуміти, що не можеш зрозуміти, чого не розумієш» (Н. Луман).

Між тим, девіантність, що виступає об'єктом нашого дослідження і розвиток девіантологічної теорії в нашій країні, мають свої особливості.

Серед основних гіпотез і аспектів, окреслимо такі:

– багато десятиліть радянської влади проблеми соціальних девіацій – злочинність, наркоманія, самогубство, проституція і т. д. ретельно замовчувалися. Злочинність постійно «скорочувалася», з пияцтвом «боролися», а самогубства, наркоманія, проституція були «невластиві радянському народу» і про них досить рідко згадували лише в рубриках «їх вдачі» (маючи на увазі «капіталістичні» країни);

– ідеологічно допустимі офіційні пояснення девіантних проявів зводилися до «пережитків капіталізму» і «впливу капіталістичного оточення»;

– політика ізоляціонізму в колишньому СРСР, «залізна завіса», надзвичайно жорстка цензура, «боротьба з буржуазної ідеології» і «псевдонауками» призвели до ізоляціонізму в науці, відсутність міжнародних наукових зв'язків і можливостей доступу до зарубіжної літератури. Тодішні суспільні науки, зокрема соціологія, кримінологія, наркологія, сексологія, суїцидологія, фактично випали з світового наукового процесу;

– по-четверте, як наслідок вищесказаного, соціологія девіантності і соціального контролю, яка почала формуватися в колишньому СРСР на початку 70-х років минулого століття представлена незначною кількістю праць порівняно з іншими країнами. Достатньо зазначити, що на початку 90-х років ХХ століття була опублікована одна монографія [2, с. 76] і один навчальний посібник [3, с. 23], присвячені соціології девіантності.

Разом з тим, відзначимо, що в сучасному суспільстві спостерігається значне зростання різноманітних девіацій, що є наслідком глибоких соціальних змін і тривалої економічної, фінансової, соціальної й політичної криз. Такі форми девіантності, як організована злочинність, корупція, алкоголізм і наркоманія населення, посилені кризою, припиняють вихід з неї. Сучасна Україна, як концентрація різноманіття девіантогенних факторів може служити полігоном дослідження.

Результатом наукових міркувань, зазначимо, погляд на девіантність і її різноманітні прояви як відповідні конструкти, що виникли в процесі реагування суспільства на небажані види поведінки, переважає в сучасній соціології девіантності і є, на нашу думку, досить продуктивними.

Отже, зазначене вище є спробою підвести деякі підсумки становлення і розвитку девіантології, насамперед, вітчизняної. Тільки осмисливши досягнуте, можна рухатися

далі, в напрямку нових парадигм. Очевидно, необхідна нова, «неординарна» теорія, здатна зрозуміти незрозуміле (так і хочеться сказати, що для пояснення абсурдного світу потрібна «абсурдна» теорія).

Список використаної літератури:

1. Бек У. Общество риска / У. Бек. – М. : Госюриздат, 2000. – 125 с.
2. Социальные отклонения. Введение в общую теорию / [под ред. М. М. Раслова]. – М. : Закон и право, 1989. – 95 с.
3. Гишинский Я. Социология девиантного (отклоняющегося) поведения : учеб. пособие / Я. Гишинский, В. Афанасьев. – СПб. : Проспект, 1993. – 224 с.
4. Goode E. Moral Panics: the Social construction of Deviance / E. Goode, N. Ben-Yehuda. – Blackwell Publishers, 1994. – 23 p.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук Н. В. Мартовицька

НАСИЛЬСТВО НАД ПІДЛІТКАМИ – СУЧАСНА РЕАЛЬНІСТЬ

А. В. Кикоть

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Насильство, згідно визначення Всесвітньої організації охорони здоров'я, - це умисне застосування фізичної сили або влади, дійсне або у вигляді погрози, спрямоване проти себе, іншої особи, групи осіб або общини, результатом якого є (або наявний високий ступінь ймовірності цього) тілесні ушкодження, смерть, психологічна травма, відхилення у розвитку або різного роду шкода [1, с. 5].

Нажаль, сьогодні насильство у сім'ї не є поодиноким випадком і тому ми вирішили визначити рівень обізнаності сучасних школярів підліткового віку щодо проблеми насильства у сім'ї, а також виявлення випадків брутального насилля над ними з боку батьків. Для вирішення такого завдання ми розробили спеціальну анкету для підлітків 14-15 років. Вона включала 19 питань на які необхідно було дати коротку відповідь: «Так» або «Ні». Нашими респондентами стали 30 учнів 9-х класів Черкаської загальноосвітньої школи № 15.

Результати анкетування показали, що усі підлітки вважають, що у цілому проблеми із насильством у їхніх сім'ях відсутні, не вважають, що їх сім'ї ставляться до них недоброзичливо, заперечують наявність насилля чи примушення до важкої праці з боку батьків. Проте 17% (5 осіб) із них не можуть собі уявити виховний процес у родині без фізичних покарань і зазначають, що батьки били їх за певні провини. 8% респондентів (3 особи) зазначили, що батьки били їх у стані алкогольного сп'яніння. 48% із них (14 осіб) стверджують, що батьки їх сварили, 28% (8 осіб) зазначили, що були випадки коли батьки зло висміювали їх чи ставилися до них байдуже (таблиця 1.1). Тобто практично кожна дитина відчувала на собі у тій чи іншій мірі прояви як фізичного, так і психологічного домашнього насилля. і переважно вважають за необхідне приховувати ці факти – 29 учнів (96,7%) (таблиця 1.2).

Крім того анкетування показало, що учні піддаються також насиллю від ровесників та незнайомих дорослих – 17% (5 учнів) (таблиця 1.3).

Таблиця 1.1

Прояви насилля у родинах учнів 9-х класів

Питання анкети	Так у %	Ні у %
1. Чи існує у вашій родині така проблема як насильство?	0	100
4. Чи буває так, що батьки ставились до Вас байдуже?	28	72